

Rapport Noodsituatie Gaza – 2 jaar humanitaire noodhulp

Oktober 2023 - oktober 2025

VOORWOORD

Beste lezer,

Artsen Zonder Grenzen biedt al tientallen jaren medische en humanitaire hulp aan Palestijnen in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever. Sinds de escalatie van het conflict in oktober 2023 — na de aanval van Hamas en de daaropvolgende militaire reactie van Israël — moesten we onze hulpverlening aanpassen aan een nieuwe, uiterst complexe en gevaarlijke realiteit.

Na twee jaar van verwoesting en menselijk leed in de Gazastrook, bracht de aankondiging van een eerste fase van het staakt-het-vuren een enorme opluchting voor de uitgeputte en rouwende Palestijnse bevolking, en voor de families van de Israëlische gijzelaars. Voor de meer dan 67.000 mensen die hun leven verloren, komt alle hulp te laat. Voor de overlevenden begint nu een lange en moeilijke weg van herstel, verwerking en hoop op duurzame vrede. Zij proberen te overleven tussen de ruïnes van hun voormalige huizen, met immense medische, psychologische en materiële noden.

In Gaza zetten we meer dan 1.000 medewerkers in om te voorzien in de dringende medische en geestelijke gezondheidsbehoeften. Ook op de Westelijke Jordaanoever blijven we zorg verlenen, ondanks toenemend geweld en strenge bewegingsbeperkingen.

De afgelopen twee jaar hebben herhaalde aanvallen op gezondheidswerkers en

medische voorzieningen door Israëlische troepen het bijna onmogelijk gemaakt om levensreddende hulp te blijven bieden. Artsen Zonder Grenzen heeft deze aanvallen op humanitaire organisaties steeds sterk veroordeeld. Ondanks alles zijn wij, als een van de weinige internationale organisaties, erin geslaagd om hulp te blijven bieden en lokale hulpverleners te ondersteunen.

Onze hulpverlening van de afgelopen jaren, en ons blijvend engagement voor de toekomst, zouden onmogelijk zijn zonder de steun van onze schenkers. Namens al onze medewerkers in Palestina: bedankt voor uw vertrouwen, bedankt voor uw betrokkenheid, en bedankt om humanitaire hulp mogelijk te maken.

Dit rapport biedt een overzicht van onze activiteiten, onze zorgen en onze inzet. Het heeft ook betrekking op noodhulp in Libanon, als reactie op de Israëlische aanvallen in september 2024.

Hartelijke groeten,

Tejshri Shah
Algemeen directeur
Artsen Zonder Grenzen

Cover: De acht maanden oude Nour is ernstig ondervoed. Hij wordt onderzocht door een verpleegkundige van Artsen Zonder Grenzen in het Al-Attar-gezondheidscentrum van AZG in Khan Younis. Gazastrook, Palestina, augustus 2025. © Nour Alsaqqa/AZG

PALESTINA

Overzicht van de activiteiten van AZG in Palestina vóór oktober 2023

Artsen Zonder Grenzen startte in 1988 met humanitaire hulp in Palestina en de Gazastrook. We verleenden toen fysiotherapie aan mensen die gewond waren geraakt tijdens de Eerste Intifada (december 1987 – september 1993).

Gaza

Vóór oktober 2023 vulden we hiaten op in het gezondheidszorgsysteem in Gaza, dat al overbelast was, ondergefinancierd, en zwaar te lijden had onder een 16 jaar durende blokkade door Israël. In drie ziekenhuizen en verschillende poliklinieken boden we chirurgie, fysiotherapie en psychologische ondersteuning aan mensen met brandwonden en trauma's. Vanaf 2018 voerden we ook een programma voor reconstructieve chirurgie uit in het noorden van Gaza. We werkten in laboratoria om antibioticaresistente infecties op te sporen en te behandelen, en boden training

en psychologische ondersteuning aan lokale gezondheidswerkers. Sinds begin oktober 2023 zijn deze activiteiten grotendeels opgeschort of aangepast aan een context waarin we met beperkte voorraden en gevaar voor onze teams werken.

Westelijke Jordaanoever

Op de Westelijke Jordaanoever hebben de Israëlische bezetting, het geweld, de werkloosheid en armoede een grote invloed gehad op de geestelijke gezondheid van de Palestijnen. Onze teams boden verschillende vormen van psychologische ondersteuning aan zowel groepen als individuen in Hebron, Nablus, Tubas en Qalqilya. In Jenin werkte AZG samen met het ministerie van Volksgezondheid in het belangrijkste ziekenhuis. We hebben ook basisgezondheidszorg verleend in klinieken in de oude stad van Hebron en via mobiele klinieken in Masafer Yatta.

Een mobiele kliniek van Artsen Zonder Grenzen biedt algemene gezondheidszorg aan mensen te midden van het puin van Jabalya. Gazastrook, Palestina, februari 2025. © Nour Alsaqqa/AZG

CONTEXT

Gaza

Op 7 oktober 2023 lanceerde Hamas, dat sinds 2007 aan de macht is in de Gazastrook, een aanval in Israël, waarbij ongeveer 1.200 mensen omkwamen en meer dan 250 gijzelaars werden genomen.

Israël verklaarde vervolgens Hamas de oorlog en lanceerde grootschalige aanvallen op de Gazastrook. Sindsdien hebben Israëlische troepen systematisch woonwijken, scholen, ziekenhuizen, gezondheidscentra, ambulances en vluchtelingenkampen gebombardeerd en met geweld aangevallen. Israël heeft de toevoer van voedsel, water en essentiële voorzieningen, waaronder medicijnen en medische benodigdheden, ernstig beperkt en zelfs geblokkeerd.

Zij hebben systematisch de noodzakelijke levensvoorwaarden vernietigd; in september 2025 concludeerde een VN-commissie dat Israël genocide pleegt in de Gazastrook.¹ Meer dan 66.000 mensen zijn gedood, waaronder naar schatting bijna 20.000 kinderen.²

Twee jaar lang hebben opeenvolgende evacuatiebevelen, gevolgd door intense bombardementen en aanvallen naar schatting 90 procent van de inwoners van Gaza ontheemd, vooral naar het zuiden, en velen meerdere keren.³ In september 2025 lanceerde Israël een offensief op Gaza-stad. Een miljoen mensen werd gedwongen te vertrekken.

Op dit moment is slechts 13 procent van de oppervlakte van de Gazastrook, ongeveer 43 km²,³ uitgeroepen tot "humanitaire zone" – een gebied waar geen militaire acties plaatsvinden en waar geen evacuatiebevel geldt – voor 2,1 miljoen mensen.⁴

De mensen hebben zeer weinig voedsel, water en onderdak en weinig of geen toegang tot gezondheidszorg. Eind augustus 2025 verklaarde de *Integrated Food Security Phase Classification* dat er hongersnood heerste in het noorden van Gaza, terwijl er in het zuiden van Gaza sprake was van noodsituaties.⁵ Er zijn sterfgevallen als gevolg van ondervoeding geregistreerd; AZG-teams hebben in onze klinieken veel mensen met ernstige acute ondervoeding behandeld.

Het gezondheidszorgsysteem van Gaza is verwoest. Het grootste deel van de Gazastrook is vernietigd of beschadigd – bijna 80 procent van alle gebouwen in de strook⁶ – en dat geldt ook voor de gezondheidszorginstellingen. Slechts 14 van de 36 ziekenhuizen zijn nog gedeeltelijk operationeel.⁷ **Sinds 7 oktober 2023 zijn meer dan 1.720 gezondheidswerkers – waaronder 15 medewerkers van Artsen Zonder Grenzen – omgekomen in Gaza.**

We rouwen om het tragische verlies van onze collega's die sinds het begin van de oorlog in Gaza zijn omgekomen. Velen van hen stierven terwijl ze zorg verleenden aan patiënten, of terwijl ze samen met hun gezinnen schuilden. Hun dood is een ondraaglijk verlies voor onze organisatie en een pijnlijke herinnering aan de gevaren waarmee hulpverleners dagelijks worden geconfronteerd.

Sinds oktober 2023 zijn er nauwelijks nog voorraden de Gazastrook binnen geraakt. De grensovergang bij Rafah, aan de grens met Egypte en een belangrijke toegangspoort voor hulpgoederen, was negen maanden lang gesloten. Toen hulpgoederen wel werden toegelaten, legden de Israëlische autoriteiten langdurige en omslachtige administratieve procedures op, waardoor hele zendingen werden geblokkeerd. Dankzij een twee maanden durend staakt-het-

vuren aan het begin van dit jaar kon er tot maart 2025 enige hulp worden geleverd, zij het in volstrekt onvoldoende hoeveelheden. Nadien brak Israël het staakt-het-vuren en blokkeerde het de Gazastrook opnieuw, waardoor alle bevoorrading werd stopgezet. Ook de elektriciteit werd afgesloten, wat op zijn beurt weer gevolgen heeft voor de watervoorziening. Onze teams hadden een enorm tekort aan essentiële medicijnen en apparatuur.

Gaza Humanitarian Foundation

Eind mei 2025 werd een Israëlisch-Amerikaans voedselverdelingsprogramma gelanceerd, de zogenaamde Gaza Humanitarian Foundation. Dit programma is bedoeld om de Palestijnen te vernederen en dwingt hen te kiezen tussen verhongering of het riskeren van hun leven voor een minimum aan voedsel. Met meer dan 1.000 doden en bijna 11.000 gewonden bij het zoeken naar voedsel, is dit programma een slachtpartij dat zich voordoeet als humanitaire hulp en moet het onmiddellijk worden ontmanteld. Humanitaire hulp, met name voedsel, wordt als wapen ingezet. Het wordt gebruikt als lokmiddel om mensen met geweld te verdrijven en om militaire doelen te bereiken.

Westelijke Jordaanoever

Het geweld nam toe in de hele Westelijke Jordaanoever, vooral in Jenin en Tulkarem. Sinds het staakt-het-vuren van januari 2025 hebben Israëlische troepen extreem geweld gepleegd

op het grondgebied. Sinds 7 oktober 2023 zijn bijna 1.000 Palestijnen gedood bij invallen door Israëlische soldaten of bij confrontaties met Israëlische kolonisten.⁸ Israëlische troepen voeren regelmatig invallen uit in Palestijnse gebieden in het hele gebied, inclusief vluchtelingenkampen. De invallen in kampen in wijken op de Westelijke Jordaanoever hebben verwoestende gevolgen gehad voor de bevolking en hun toegang tot gezondheidszorg. Eind januari 2025 lanceerden Israëlische troepen een militaire operatie die tienduizenden inwoners van Jenin en Tulkarem dwong te vluchten. Honderden huizen werden ernstig beschadigd en steden geblokkeerd. Dat heeft geleid tot een tekort aan essentiële voorzieningen zoals water, brandstof en elektriciteit. Bovendien maken de door Israël opgelegde bewegingsbeperkingen – waaronder wegafsluitingen en langdurige vertragingen bij controleposten – elke verplaatsing voor Palestijnen ingewikkeld, of ze nu naar hun werk gaan, familie bezoeken of medische zorg zoeken.

Eind juli 2025 keurde het Israëlische parlement (Knesset) een niet-bindende motie goed om de soevereiniteit over de Westelijke Jordaanoever uit te breiden. Dat is in strijd met het internationaal recht en het ondermijnt de vooruitzichten op een tweestatenoplossing. Eind augustus 2025 keurde Israël officieel een grootschalige nederzetting op de Westelijke Jordaanoever goed om de Palestijnse staat te 'wissen' en duizenden nieuwe woningen voor Israëli's te bouwen.

REACTIE VAN ARTSEN ZONDER GRENZEN

Gaza

In Gaza blijft ons team van **meer dan 1.000 medewerkers** hulp bieden waar dat mogelijk is. Onze teams bieden chirurgische zorg, wondverzorging, fysiotherapie, verloskundige en pediatrische zorg, algemene gezondheidszorg, vaccinaties en geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast verdelen ze drinkbaar water en behandelen ze mensen die ondervoed zijn.

Artsen Zonder Grenzen heeft sinds 7 oktober 2023 in de volgende faciliteiten gewerkt:

(Opmerking: faciliteiten gemarkeerd met een asterisk [*] worden op het moment van schrijven, begin oktober, gerund door AZG. Activiteiten die niet meer actief zijn, werden grijs gemarkeerd).

Noord-Gaza

- **Al-Helou Kraamkliniek** – AZG-teams verleenden in april 2025 kraamzorg en neonatale zorg, en geestelijke gezondheidszorg en gezondheidsvoorlichting. Na het Israëlische offensief in Gaza-stad waren we eind september 2025 genoodzaakt onze activiteiten op te schorten. We houden echter dagelijks contact met de medische teams en hebben hen voorzien van benodigdheden, waaronder brandstof.
- **Al-Shifa-ziekenhuis** – Eind augustus 2025 keerden AZG-teams voor het eerst sinds hun evacuatie in april 2024 terug naar Al-Shifa. De teams runden een afdeling met 40 bedden en boden postoperatieve traumazorg en geavanceerde wondverzorging. Na het Israëlische offensief op Gaza-stad waren we eind september 2025 genoodzaakt deze activiteiten op te schorten.

“Spelenderwijs komen we over het trauma en de pijn heen. We leren kinderen hoe ze met sommige emoties kunnen omgaan.” (Al Mawasi-kliniek in Gaza)
© Mariam Abu Dagga/
AZG

Een patiënt met brandwonden wordt behandeld op de afdeling fysiotherapie in het Nasser ziekenhuis in Khan Younis, ten zuiden van de Gazastrook.
© Nour Alsaqqa/AZG

- **AZG-klinieken, Gaza-stad*** - AZG runde twee klinieken in Gaza-stad. Eén kliniek bood behandeling voor brandwonden, orthopedische letsels en trauma's. De andere kliniek, die in samenwerking met het Al Shifa-ziekenhuis een afdeling voor kortdurend verblijf had, bood algemene gezondheidszorg, waaronder screening op ondervoeding en therapeutische voeding voor kinderen jonger dan vijf jaar en vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven. We werden gedwongen om deze klinieken te sluiten en eind september 2025 te evacueren vanwege het Israëlische offensief op Gaza-stad.
- **Sheikh Radwan-kliniek** – Vanaf januari 2025 werkten AZG-medewerkers samen met medewerkers van het ministerie van Volksgezondheid om spoedeisende traumazorg en medische zorg te verlenen. Vanwege het Israëlische offensief op Gaza-stad waren we eind september 2025 gedwongen deze klinieken te sluiten en te evacueren.
- **Indonesisch ziekenhuis** – Medewerkers van AZG werden medio maart 2025 voor de tweede keer gedwongen het Indonesisch ziekenhuis te verlaten, waar we pediatrische zorg verleenden.
- **Al-Awda-ziekenhuis** – Artsen Zonder Grenzen stopte eind december 2023 met haar werkzaamheden in Al-Awda, nadat onze overeenkomst met het ministerie van Volksgezondheid om in het ziekenhuis te werken was afgelopen. Sommige voormalige medewerkers van Artsen Zonder Grenzen bleven echter in Al-Awda en verleenden zorg totdat het ziekenhuis in mei 2024 vijf dagen lang door Israëlische troepen werd belegerd.

Middengebied

- **Al-Aqsa-ziekenhuis, Deir Al-Balah** – We behandelen patiënten op de spoeddienst. We bieden ook postoperatieve wondverzorging en screenen op ondervoeding.
- **Veldhospitaal Al-Zawaida, Deir Al-Balah** – Geopend eind augustus 2024. AZG-teams werken samen met medewerkers van het ministerie van Volksgezondheid in dit veldhospitaal, dat een spoeddienst, poliklinieken, een afdeling voor opgenomen patiënten en drie operatiekamers omvat. Eind juni 2025 moest het veldhospitaal worden uitgebreid tot 110 bedden, maar het is nog steeds voortdurend overbelast.
- **Veldhospitaal Deir Al-Balah, Deir Al-Balah*** – Onze teams behandelen mensen op de brandwonden- en orthopedische afdelingen, evenals mensen die poliklinische zorg nodig hebben.
- **Al-Martyrs-kliniek, Deir Al-Balah*** – Medewerkers van Artsen Zonder Grenzen hebben tot april 2025 wondverzorging, geestelijke gezondheidszorg, gezondheidsvoorlichting, fysiotherapie en screening op ondervoeding verzorgd.
- **Al-Hekker-kliniek, Deir Al-Balah*** – Tot mei 2025, toen we deze kliniek overdroegen aan een andere ngo, boden we algemene consultaties, vaccinaties, reproductieve gezondheidszorg, wondverzorging, geestelijke gezondheidszorg en screening en behandeling van ondervoeding.

- **Nasser-ziekenhuis, Khan Younis** – AZG voert orthopedische operaties uit en behandelt traumapatiënten en patiënten met brandwonden. We bieden zorg op vier pediatrische afdelingen, verloskundige zorg op de afdelingen voor bevallingen, pre- en postpartumzorg, en behandelen baby's en kinderen op de pediatrische en neonatale intensive care en de pediatrische spoeddienst. We behandelen ook ondervoede kinderen in een therapeutisch voedingscentrum voor opgenomen patiënten en verstrekken geestelijke gezondheidszorg.
- **Al-Mawasi-gezondheidscentrum, Rafah*** – We werken in een gezondheidscentrum/kliniek in Al-Mawasi, waar we algemene consultaties, prenatale en postnatale zorg, geestelijke gezondheidszorg, fysiotherapie, wondverzorging, vaccinaties, kleine chirurgische ingrepen en screening en behandeling van ondervoeding bieden.
- **Khan Younis-kliniek, Khan Younis*** – AZG-teams bieden medische consultaties, vaccinaties, geestelijke gezondheidszorg, poliklinische behandeling voor ondervoeding en prenatale en seksuele en reproductieve gezondheidszorg. We bieden ook wondverzorging en fysiotherapie, en gezondheidsvoorlichting.
- **Al-Attar-gezondheidscentrum, Khan Younis*** – We bieden algemene en pediatrische consultaties, vaccinaties, spoedeisende gezondheidszorg, wondverzorging, fysiotherapie, gezinsplanning, prenatale en postnatale zorg, geestelijke gezondheidszorg, gezondheidsbevordering, en screening en behandeling van ondervoeding.
- **Europees ziekenhuis van Gaza, Khan Younis** – Activiteiten stopgezet in maart 2024 vanwege onveiligheid. We boden chirurgische diensten en deden wondverzorging (verbanden verversen).
- **Rafah Indonesian Field Hospital, Rafah** – In samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid hebben we zorg verleend aan patiënten op de afdelingen voor intramurale en extramurale zorg, evenals in de operatiekamer. We deden dus operaties, en gaven postoperatieve zorg aan oorlogsslachtoffers, waaronder het vervangen van verband, fysiotherapie en counseling. Half mei 2024 hebben we onze activiteiten in het ziekenhuis stopgezet vanwege het offensief op Rafah, omdat we de veiligheid van patiënten niet langer konden garanderen.
- **Al-Najar-ziekenhuis** – Activiteiten beëindigd in maart 2024. We verleenden chirurgische zorg en wondverzorging.

In het Nur Shams-vluchtelingenkamp in Tulkarem oefenen vrouwelijke cursisten praktische technieken om bloedingen te stoppen.
© Oday Alshobaki/AZG

De 4-jarige Julia in de armen van haar vader Ahmed, nadat ze gewond is geraakt tijdens een luchtaanval op haar huis in Gaza-stad.
© Nour Alsaqqa/AZG

- **El-Emirati kraamkliniek, Rafah*** - Onze teams, bestaande uit gynaecologen, verpleegkundigen en hygiënisten, verleenden 24 uur per dag postnatale zorg en behandelden complicaties tijdens zwangerschappen. Begin mei 2024 hebben we besloten om onze activiteiten over te dragen aan het ministerie van Volksgezondheid vanwege het aanhoudende offensief op Rafah. We zetten onze middelen anders in op basis van de noden, gezien de ontheemding van mensen.
- **Al-Shaboura-kliniek, Rafah*** - Ons team deed tot begin mei 2024 algemene consultaties, vaccinaties, reproductieve gezondheidszorg, wondverzorging en individuele en groepsgerichte geestelijke gezondheidszorg. We hebben mensen ook gescreend op ondervoeding. We hebben onze activiteiten opgeschort vanwege het offensief op Rafah.
- **Traumastabilisatiepunt in Tal Al-Sultan, Rafah** – Op 14 mei 2024 opende Artsen Zonder Grenzen een traumastabilisatiepunt (een basisvoorziening waar patiënten een eerste behandeling krijgen voordat ze worden doorverwezen naar een ziekenhuis als ze gespecialiseerde zorg, zoals een operatie, nodig hebben) vlakbij de frontlinie in Rafah. In de nacht van 26 mei werden 180 gewonden en 28 doden gemeld in het stabilisatiepunt nadat Israëlische luchtaanvallen een kamp voor ontheemden hadden getroffen. Een nacht later, op 27 mei, dwongen zware bombardementen en grondtroepen het stabilisatiepunt tot sluiting. Alle patiënten en medewerkers werden veilig geëvacueerd.
- **Beni Suhaila-kliniek** – We hebben basisgezondheidszorg, wondverzorging en geestelijke gezondheidszorg verleend, totdat Israëlische troepen de mensen op 1 december 2023 bevalen het gebied te evacueren.

Water en sanitaire voorzieningen, voorraden en logistiek

Israël heeft de toevoer van voorraden naar de Gazastrook geblokkeerd, waardoor er een schrijnend tekort is ontstaan aan essentiële medische en humanitaire hulpgoederen. In de twee maanden tussen eind juli en eind september 2025 mochten slechts 29 van onze vrachtwagens de Gazastrook binnenkomen. In oktober 2024 kwamen er 40 vrachtwagens met hulpgoederen per dag binnen, en vóór oktober 2023 waren dat er 500 per dag.

Door middel van watertransport en ondersteuning van ontziltingsinstallaties verdeelde Artsen Zonder Grenzen in augustus 2025 bijna 1,9 miljoen liter water per dag. De ontziltingsinstallaties die wij ondersteunen produceerden in augustus 2025 meer dan 556.000 liter drinkwater per dag, waarmee in de minimale behoeften van meer dan 74.000 mensen werd voorzien (WHO-noodsituatie, kortetermijn-minimum van 7,5 liter per persoon per dag).

Onze productie en distributie van water nam in september 2025 af als gevolg van de Israëlische inval in Gaza-stad. De productie is met tweederde gedaald omdat we de meeste van onze waterontziltingsinstallaties naar het zuiden hebben moeten verplaatsen om ze tegen vernieling door gevechten te beschermen. De distributie werd ook ernstig belemmerd door het gebrek aan bescherming door het Israëlische leger, dat al onze verzoeken om de bewegingen van watertrucks te coördineren systematisch heeft afgewezen. Er wordt nu bijna geen water meer gedistribueerd in Gaza-stad, terwijl honderdduizenden mensen daar vastzitten. Onze teams blijven water produceren en distribueren in het kleine deel van de Gazastrook dat nog toegankelijk is, in het centrum en het zuiden.

Sinds februari 2024 voert AZG, in samenwerking met PARC (de Vereniging voor Landbouwontwikkeling), water- en sanitaire activiteiten uit in kampen in Deir Al-Balah en Khan Younis, waaronder het bouwen van latrines, het verstrekken van hygiënekits en waterzuiveringsinstallaties, en het ondersteunen van een kamp waar 70 gezinnen met een handicap verblijven met toegankelijke latrines en douches.

Een watertruck van AZG levert drinkwater.
© Nour Alsaqqa/AZG

Een vrouw en haar kinderen
proberen hun bezittingen op
te graven onder het puin in
Gaza-stad.
© Motassem Abu Aser/AZG

ONZE HULP IN CIJFERS

Gaza

Geldt van 7 oktober 2023 tot 30 september 2025. (let op: cijfers zijn niet volledig)

1.247.600

poliklinische consultaties

390.200

spoedeisende consultaties

78.100

mensen behandeld
voor diarree

29.500

chirurgische ingrepen

61.200

opgenomen patiënten

70.100

prenatale consultaties

16.700

bevallingen begeleid

70.600

individuele consultaties voor
geestelijke gezondheidszorg

88.500

consultaties voor niet-
overdraagbare ziekten

ARTSEN ZONDER GRENZEN ZET DOOR

Westelijke Jordaanoever

Sinds oktober 2023 is de toegang tot medische zorg op de Westelijke Jordaanoever, die al vóór het uitbreken van de oorlog in Gaza moeilijk was, op sommige plaatsen nog moeilijker geworden. Als reactie hierop hebben we onze activiteiten uitgebreid en werken we aan het verlenen van spoedeisende hulp, basisgezondheidszorg via mobiele klinieken en geestelijke gezondheidszorg in Hebron, Nablus, Tubas, Jenin en Tulkarem. Sinds de Israëlische militaire operatie in januari 2025 zijn we echter gedwongen om sommige reguliere activiteiten in Jenin en Tulkarem op te schorten.

N.B. Activiteiten die op het moment van schrijven, begin oktober, niet meer plaatsvonden, werden grijs gemarkeerd.

Hebron

- We bieden medische zorg, seksuele en reproductieve gezondheidszorg en geestelijke gezondheidszorg via 17 mobiele klinieken in gebieden buiten en binnen de oude stad van Hebron en in de afgelegen dorpen van Masafer Yatta in het zuiden van de Westelijke Jordaanoever.
- We doneerden materiaal aan vier ziekenhuizen en verstrekken EHBO-koffers aan gemeenschapscentra in Beit Omar, het Al-Fawwar-kamp, het Al-Arroub-kamp, Al-Rshaydeh en Umm Al-Kheir.
- Sinds oktober 2023 hebben we onze activiteiten uitgebreid op vlak van gezondheidsbevordering en we verdelen hulpgoederen, hygiënekits en voedselpakketten aan ontheemde Gazanen en inwoners van de Westelijke Jordaanoever.

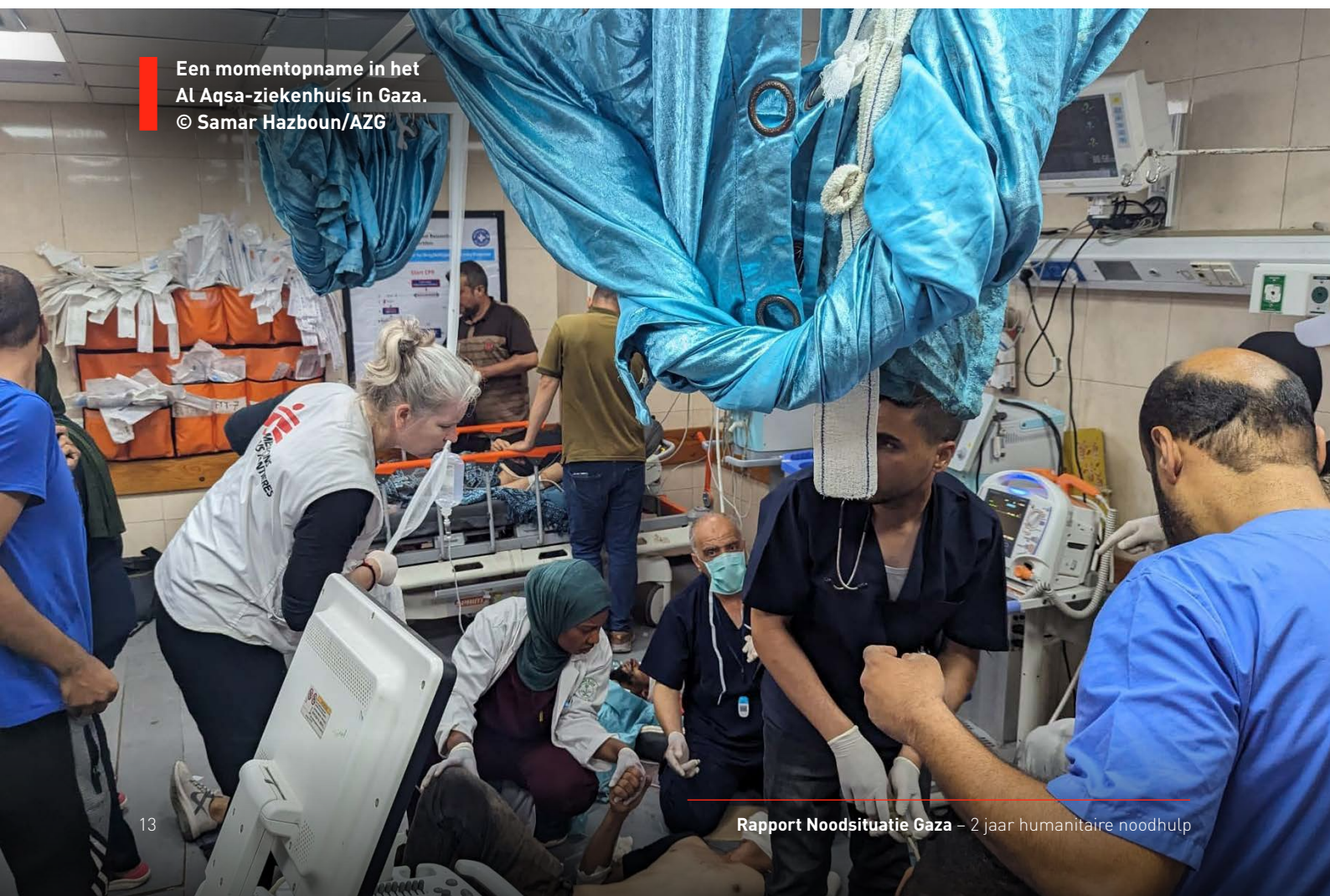
Een arts onderzoekt een patiënt in een van de mobiele klinieken van Artsen Zonder Grenzen in Hebron.
© Laora Vigourt/AZG

- AZG biedt ook ondersteuning bij activiteiten in veilige/gemeenschapsruimtes in Umm Qussa, Al Majaz, Umm Al-Kheir en in de wijk H2 van de stad Hebron. In deze ruimtes helpen we gemeenschappen bij recreatieve activiteiten, geven we opleidingen, ondersteunen we de opbouw van de gemeenschap en bieden we emotionele steun. Dit versterkt het vertrouwen tussen de AZG-teams en de gemeenschap, terwijl het kinderen helpt hun zelfvertrouwen te vergroten en hun communicatieve vaardigheden te verbeteren.
- In het verleden hebben we medisch personeel opgeleid in de ziekenhuizen van Al-Moktaseb, Hal-Hul, Dura en Yatta in de bredere omgeving van Hebron.
- We hebben medische zorg verleend aan zes klinieken en personeel geleverd om de capaciteit van de kraamafdeling en de spoedeisende hulp van het Halhoul-ziekenhuis te vergroten.
- We hebben extra personeel geleverd voor de spoeddienst van het Al-Moktaseb-ziekenhuis en geestelijke gezondheidszorg verleend.

Nablus

- We blijven individuele en groepsessies geestelijke gezondheid aanbieden, evenals psychiatrische en seksuele en reproductieve gezondheidszorg in Nablus, Qalqilya en Tubas.
- In samenwerking met de Palestijnse Unie van Maatschappelijk Werkers en Psychologen leiden we psychologen op, die theoretische en praktische training volgen in de AZG-kliniek.
- AZG leidt ook vrijwilligers van de Palestijnse Rode Halve Maan op tot eerstehulpverleners in de provincies Nablus, Tubas en Qalqilya.
- We hebben zes stabilisatiepunten ingericht in Nablus, Qalqilya en Tubas om de toegangsbeperkingen voor patiënten en ambulances te verminderen.
- In april 2024 startte Artsen Zonder Grenzen met opleidingen van artsen en verpleegkundigen op de spoeddienst van ziekenhuizen in Nablus, Tubas en Qalqilya, zodat zij kunnen reageren op traumagevallen.
- Teams bieden consultaties voor de gezondheid van vrouwen en geestelijke gezondheid via een mobiele kliniek in zes gezondheidscentra in de provincies Qalqilya en Nablus.

Een momentopname in het Al Aqsa-ziekenhuis in Gaza.
© Samar Hazboun/AZG

Jenin en Tulkarem

- AZG-teams runnen dagelijks mobiele klinieken in Tulkarem en Jenin, die meer dan 19 locaties bestrijken en medische en geestelijke gezondheidszorg bieden aan ontheemden en gastgemeenschappen.
- De teams bieden medische en geestelijke gezondheidszorg en gezondheidsvoorlichting in negen opvangcentra voor vastzittende Gazanen en zes klinieken van het ministerie van Volksgezondheid.
- De teams voor gezondheidsbevordering en geestelijke gezondheidszorg van AZG organiseren outreach-activiteiten voor gemeenschappen die kwetsbaar zijn vanwege hun isolement en/of aanvallen van Israëlische kolonisten en strijdkrachten.
- In de ontheemdenkampen van Tulkarem en Jenin delen we voedselpakketten uit aan gezinnen die door de militaire operatie vastzitten, en artikelen zoals levensmiddelen, kook- en hygiënekits, beddengoed en kleding aan gezinnen die ontheemd zijn buiten het kamp.
- We zorgden voor extra capaciteit op de spoeddienst van het Khalil Suleiman-ziekenhuis in Jenin en gaven praktische trainingen aan het personeel van de spoeddienst (aan het bed van de patiënten). Eind 2024 hebben we deze activiteiten beëindigd.
- We hebben meer dan 2,5 miljoen liter water geleverd aan het Khalil Suleiman-ziekenhuis in Jenin, met meer dan 400 vrachtwagens om het tekort als gevolg van militaire operaties en financiële beperkingen op te vangen. De laatste noodwatertransporten vonden eind mei 2025 plaats. We hebben ook 10.000 liter brandstof aan het ziekenhuis geleverd via Artsen Zonder Grenzen.
- AZG heeft een generator geschonken aan de UNWRA-kliniek in Qabatyia om de koelketen voor vaccins te waarborgen.

Na een inval in Jenin die 9 dagen duurde, hervatten AZG-teams hun psychologische activiteiten in het vluchtelingenkamp.

© Alexandre Marcou/AZG

LIBANON

Activiteiten van Artsen Zonder Grenzen in Libanon vóór 2023

In 1976 begonnen we voor het eerst in Libanon te werken. Sinds het begin van de burgeroorlog in Syrië in 2011 zijn miljoenen Syriërs naar Libanon gevlucht. Vandaag biedt het land onderdak aan naar schatting 1,5 miljoen vluchtelingen.¹⁰ De aanhoudende economische crisis en politieke onrust, verergerd door de explosie in de haven van Beiroet in 2020, hebben ervoor gezorgd dat het Libanese gezondheidszorgsysteem moeite heeft om basisvoorzieningen te bieden. Meer dan 80 procent van de mensen die in Libanon wonen, leeft onder de armoedegrens en heeft dringend hulp nodig. Mensen hebben het moeilijk om toegang te krijgen tot gezondheidszorg.

De afgelopen jaren hebben we gratis gezondheidszorg geboden aan gemeenschappen, waaronder de Libanese bevolking. We beheren en ondersteunen gezondheidsvoorzieningen en bieden algemene, pediatrische, reproductieve en geestelijke gezondheidszorg, evenals behandelingen voor niet-overdraagbare ziekten, vaccinaties en gezondheidsbevordering.

Context

In september 2024 escaleerde Israël de oorlog in Libanon. Hoewel de oorlog officieel twee maanden duurde, is de humanitaire crisis die door de oorlog werd veroorzaakt nog lang niet voorbij. Ondanks het staakt-het-vuren-akkoord van november 2024 zijn Israëlische aanvallen bijna dagelijkse kost. Israëlische troepen bezetten nog steeds verschillende punten langs de zuidelijke grens, waardoor mensen niet kunnen terugkeren. Meer dan 82.000 mensen zijn ontheemd.

In Zuid-Libanon heeft de oorlog de infrastructuur van gezondheidszorginstellingen verwoest. Op het hoogtepunt van de escalatie moesten acht ziekenhuizen, voornamelijk in het zuiden, geëvacueerd worden, terwijl 21 ziekenhuizen – ongeveer 13 procent van het totale aantal in het land – beschadigd raakte, hun dienstverlening drastisch moest beperken of gedwongen werd te sluiten. Nog eens 133 algemene ziekenhuizen sloten ook hun deuren. Alleen al in Nabatiyeh ging 40 procent van de ziekenhuiscapaciteit verloren. Vandaag de dag blijven veel beschadigde faciliteiten gesloten en hebben veel andere renovatie nodig.

Chirurgen aan het werk in het Turkish Trauma & Emergency-ziekenhuis.
© AZG

Libanon: AZG-medewerkers in Akkar laden dekens in een vrachtwagen die tijdens de winter onder ontheemden worden verdeeld.

© Maryam Srour/AZG

De teams van Artsen Zonder Grenzen blijven getuige van de menselijke tol van de escalatie en de blijvende gevolgen van een oorlog die nog niet volledig is geluwd. Veel patiënten leven in angst en onzekerheid en velen kunnen niet aan hun herstel beginnen. Ook de geestelijke gezondheidszorg heeft veel aandacht nodig, omdat zowel kinderen als volwassenen last hebben van stress, angst en voortdurende onrust. Vandaag worden de behoeften van vluchtelingen en migranten verwaarloosd. Hun toegang tot gespecialiseerde gezondheidszorg via humanitaire organisaties is in het gedrang.

Tegen het einde van 2025 zullen de UNHCR en de Internationale Organisatie voor Migratie de gespecialiseerde gezondheidszorg niet langer dekken, terwijl UNRWA en UNICEF te maken krijgen met ongekende bezuinigingen. Door de ernstige wereldwijde bezuinigingen op humanitaire programma's blijven de enorme behoeften onvold.

Reactie van AZG

Na de escalatie in september 2024 heeft AZG nieuwe activiteiten opgezet in de zwaarst getroffen provincies – Nabatiyeh, het zuiden en Baalbek-Hermel. In Beiroet, Bekaa en het noorden hebben we onze activiteiten voortgezet. In de zuidelijke provincies, waar de beschikbare diensten voor veel terugkeerders financieel onbereikbaar blijven, hebben we mobiele klinieken opgezet om de gemeenschappen toegang te geven tot essentiële medische en geestelijke gezondheidszorg. AZG heeft ook drie algemene gezondheidscentra gerenoveerd en ondersteund. Onze teams werken momenteel in zeven provincies in Libanon.

- In Beiroet beheren we twee klinieken in Bourj Hammoud en Bourj El-Barajneh.
- In Baalbek-Hermel runnen we twee vaste klinieken in Hermel en Aarsal, en hebben we drie mobiele klinieken.
- We runnen drie mobiele klinieken in Nabatiyeh.
- Onze teams ondersteunen drie algemene gezondheidscentra in het zuiden.
- In het noorden ondersteunen we vijf algemene gezondheidscentra in Tripoli.
- In Bekaa en Akkar runnen we een mobiele kliniek in elke provincie.

ONZE HULP IN CIJFERS

Libanon

Tussen 23 september 2024 en 1 september 2025 heeft AZG het volgende geleverd of ondersteund:
(let op: de cijfers zijn niet volledig)

175.300

medische consultaties

14.200

individuele consultaties voor
geestelijke gezondheidszorg

12.400

groepsgesprekken over
geestelijke gezondheid

BUDGET

€ 27,4 miljoen

Oktober-december 2023

€ 100,7 miljoen

2024

€ 119,8 miljoen

Begrotingsprognose voor 2025

Referenties

1. OHCHR - <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/09/israel-has-committed-genocide-gaza-strip-un-commission-finds>
2. Volgens OCHA - Reported impact snapshot | Gaza Strip (17 September 2025) | United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - Occupied Palestinian Territory
3. According to UNRWA
4. OCHA <https://www.unocha.org/news/gaza-ocha-warns-mass-displacement-order-yet-another-blow-fragile-lifelines>
5. IPC, <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/countries-in-focus-archive/issue-134/en/>
6. OCHA, <https://www.ochaopt.org/content/reported-impact-snapshot-gaza-strip-17-september-2025>
7. OCHA <https://www.ochaopt.org/content/reported-impact-snapshot-gaza-strip-24-september-2025>
8. OCHA - <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-update-325-west-bank>
9. MSF-supported staff refers to daily workers whose salaries are paid by MSF, but who are not MSF employees. These staff do not work under MSF management.
10. UNHCR: <https://www.unhcr.org/where-we-work/countries/lebanon>

Jan Van Steenbrugge | Philanthropy officer
+32 (0)474 95 25 41
Jan.van.steenbrugge@brussels.msf.org

Philippe Matthys | Strategic Partner Manager
+ 32 (0)476 531 038
philippe.matthys@brussels.msf.org

Artsen Zonder Grenzen
Gewijde Boomstraat 46
1050 Brussel, België
IBAN BE73 0000 0000 6060

www.azg.be

